

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE cu privire la scoaterea de pe rol

a „recursului” declarat de condamnatul Igor Lotcă

*(Dosarul nr. Ire-63/2024
Nr. PIGD 1-22032483-01-1r/e-16052024-3)*

„Recursul” împotriva deciziilor emise de curtea de apel în ordine de recurs nu este prevăzut de lege și nu poate fi examinat; Legea nu prevede un temei pentru declararea inadmisibilă a unui asemenea „recurs”; Acesta nu trebuia înregistrat ca o cale de atac și urmează a fi scos de pe rol.

26 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților „recursul” declarat de condamnatul Igor Lotcă,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Începând cu 03 octombrie 2019, condamnatul Igor Lotcă a depus mai multe plângeri împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție în Penitenciarele nr. 3 Leova, nr. 13 Chișinău și nr. 16 Pruncul, care afectează drepturile garantate de art. 3 din CEDO. Ultima plângere, a fost înregistrată la 09 martie 2022 la Judecătoria Cimișlia, sediul Central. Condamnatul invocă condiții inumane de detenție, supraaglomerarea, lipsa condițiilor igienice, a tratamentului medical adecvat, agravarea stării de sănătate și solicită reducerea pedepsei. Judecătoria Cimișlia, sediul Central, a conexas plângerile condamnatului, dispunând judecarea lor într-o procedură unică. Cauza a fost examinată de mai multe ori, atât în fond, cât și în recurs.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 20 octombrie 2023, plângerile condamnatului au fost admise parțial. Instanța a constatat că condamnatul a fost deținut în Penitenciarele nr. 3 Leova, nr. 13 Chișinău și nr. 16 Pruncul în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Pentru 1.590 de zile de detenție în condiții inumane, pedeapsa i-a fost redusă cu 318 zile, iar pentru alte opt zile i s-au acordat despăgubiri de 800 de lei. Instanța a obligat administrațiile penitenciarelor să îmbunătățească condițiile de detenție în termen de 15 zile. Plângerea ce vizează perioada 14 septembrie 2015 – 13 martie 2018 a fost respinsă ca tardivă.

3. La 03 aprilie 2024, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul a respins recursul condamnatului ca nefondat și a admis recursul Penitenciarului nr. 3 Leova. A casat parțial încheierea Judecătoriei Cimișlia din 20 octombrie 2023, fiind pronunțată o nouă hotărâre. Instanța a constatat că Igor Lotcă a fost deținut în condiții inumane între 03 iunie 2019 și 18 octombrie 2023 în Penitenciarele nr. 3 Leova și nr. 13 Chișinău, ceea ce a dus la o reducere a pedepsei cu 286 de zile, conform art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală. Celelalte cerințe au fost respinse. Decizia curții de apel este irevocabilă.

4. La 10 mai 2024, la Curtea Supremă de Justiție a parvenit „recursul” condamnatului Igor Lotcă împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 03 aprilie 2024. Condamnatul solicită examinarea plângerilor referitoare la condițiile de detenție și dispunerea rejudecării cauzei de către o altă instanță de apel.

5. Materialele cauzei au parvenit la Curtea Supremă de Justiție la 27 mai 2024, fiind înregistrate cu indicele „1re”, ce reprezintă recursurile în anulare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Conform art. 469 alin. (1) pct. 17¹⁾ Cod de procedură penală:

„1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume:

...

17¹⁾ constatarea condițiilor de detenție a condamnaților);”.

7. La 01 ianuarie 2019 a intrat în vigoare mecanismul preventiv și compensatoriu cu privire la condițiile de detenție, introdus în Codul de procedură penală prin Legea nr. 272/2018. Art. 473²–473⁴ Cod de procedură penală reglementează modul de examinare și soluționare a plângerilor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului.

8. Conform art. 473⁴ alin. (9) Cod de procedură penală:

„ (9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond...”

9. Potrivit art. 38 pct.3) Cod de procedură penală, curtea de apel, ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor judecătoriale, care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu apel. Conform art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de recurs în cauzele pentru care legea nu prevede calea de atac apelul rămâne irevocabilă la data pronunțării acesteia.

10. Conform art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

11. Articolul 420 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că pot fi contestate cu recurs la Curtea Supremă de Justiție doar recursurile împotriva deciziilor adoptate pe marginea apelurilor. Recursul împotriva deciziilor emise de curtea de apel pe marginea recursurilor nu este prevăzut de lege. Mai mult, recursul poate fi exercitat doar împotriva actelor definitive. Nu pot fi contestate cu recurs actele irevocabile, cum este și cel emis de curtea de apel în această cauză.

12. Condamnatul a solicitat constatarea deținerii în condiții proaste în temeiul art. 469 Cod de procedură penală. Art. 473⁴ Cod de procedură penală reglementează modul de soluționare a plângerilor împotriva administrației

instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție. Alin. (9) al acestui articol prevede că încheierile emise în temeiul art. 473⁴ se contestă cu recurs. Conform art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală, deciziile curților de apel emise pe marginea recursurilor sunt irevocabile.

13. Din „recursul” depus de condamnat rezultă că ultimul nu este de acord cu soluția instanței de apel la evaluarea condițiilor de detenție și modalitatea de calcul la reducerea pedepsei. În esență, el solicită reexaminarea deciziei curții de apel.

14. O decizie irevocabilă este, prin definiție, o hotărâre judecătorească împotriva căreia nu mai există o cale ordinară de atac, inclusiv recursul, dar poate fi atacată prin căi extraordinare de atac, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

15. Prin Legea nr. 246/2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023) a fost exclusă instituția recursului în anulare. Singura cale de atac extraordinară existentă începând cu 01 septembrie 2023 este revizuirea. Revizuirea este reglementată de articolele 458-462 Cod de procedură penală. Temeiurile de revizuire sunt exhaustiv menționate în art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală. Dezacordul cu decizia instanței de recurs nu este temei de revizuire. Mai mult, conform art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, în marea majoritate a cazurilor, examinarea cererii de revizuire este de competența instanței de judecată care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei. În această cauză, instanța de judecată care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei nu este Curtea Supremă de Justiție.

16. În esență, condamnatul a exercitat o cale de atac neprevăzută de lege. Asemenea căi de atac nu pot fi admise. În caz contrar, poate fi încălcat principiul securității raporturilor juridice (a se vedea decizia Curții Europene a Drepturilor Omului *Bratyakin v. Rusia*, 2006).

17. Temeiurile de inadmisibilitate a recursului sunt exhaustiv menționate în art. 432 Cod de procedură penală. Acest articol nu prevede ca temei de inadmisibilitate a recursului situația în care recursul este exercitat împotriva unui act care nu poate fi contestat cu recurs. Prin urmare, „recursul” nu poate fi declarat inadmisibil.

18. Completul de judecată constată că Curtea Supremă de Justiție a înregistrat în mod greșit cauza. Acest „recurs” nu putea fi înregistrat după 31 august 2023 cu indicele „1re” (recurs în anulare), deoarece, începând cu 01 septembrie 2023, recursul în anulare nu mai există. Prin urmare, este necesară scoaterea de pe rol a cauzei respective și remiterea „recursului” pentru înregistrarea corespunzătoare.

19. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 342 Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Scoate de pe rol cauza 1re-63/2024;

Remite „recursul” condamnatului Igor Lotcă împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 03 aprilie 2024 Direcției evidență și documentare a Curții Supreme de Justiție pentru înregistrarea corespunzătoare.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc